

patitur, nisi lex, vel usus loci aliter disponat, ut aliqua...

Illis juris quæstio. ibus cadentibus, quæ potestatem ven-

Eadem prærogativa, vindicationis jure hujus impropre-

Eademque prærogativa, abfque tamen ista veri domini

Cessante igitur domini prærogativa, adeoq. omnium

Nisi ubi debitoris, imminens, ac præparata, seu à parti-

Aut ubi, eadem, de qua supra domini ratio, per impro-

Nisi de feudis, aliisque prohibitis, ac differentibus bonis

In ejsdem quoque debitoris bonis, inter ejsdem credi-

Idem quoque privilegium, causâ discretio producit,

utpotè diversæ personæ, cum declarationibus, in sua sede

Atque hinc manat assumptum, per forensium ora volitare

Equalis etiam concursus, abfque hac hypothecâ discretione

Quamvis etenim, in superius enunciata peculiari tempore

Ubi verò, hac discretione cessante, inter ejsdem generis

In primo chirographariorum genere, Regula est, ut nullum

Et solùm inter eos cadente prioritare, quæ ab aliquo privilegio

Quinimò, ubi de illis agitur depositis, quæ in sacra, vel publica

Idem quoque privilegium, causâ discretio producit,

pro Judicis prudenti arbitrio iudicetur, si ve ad hoc locorum

Quantis etenim, inter hæc adeo privilegiata credita, & si

Hypothecariorum verò, duplex species est, Eorum scilicet

Omnium tamen, eadem conditio est, circa concursum, vel scilicet

Nisi ea, quæ ex probabili, magisque recepta sententia dignoscitur,

Ad eum non desinit, qui in lege positiva viva, vel mortua,

In utraque pariter; legalis, & conventionalis hypothecæ

Hinc propterea, in conventionali, voluntatis quæstiones

Eademque voluntatis exclusio, in aliquibus supplectilibus,

nam qualitate, aliisque circumstantiis intrari solet, nulla

Ita ejsdem hypothecæ prosequitivo, adversus illum mutuatorem,

In legali patitur hypothecâ, insinuatam regulam, ut ea non

Super accessionibus autem, quæ sub fructuum, vel usurarum,

Idemque judicialibus, ac aliis expensis, congruit, quæ pro

Hinc proinde, facti potius, ac applicationis, hujusmodi quæstiones

Ordinis autem prioritatis, ac temporis regula hæc, non semper

Prout causæ credendi qualitas, posterioriorem, anteriori potiore

Et discretione, inter, causam rescissionis, vel conservacionis,

304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315

- in subsidium facta debitoris formali excussione, atque in ordinario iudicio exercibilis est; Ubi verò, cautio, vel obligatio accedat, ex iudicii calore, in processu executivo exercibilis est, neque dictum executionis requisitum desiderandum venit.
- 334 Ordinis tamen, vel inanis circuitus questio cadere solet, an scilicet anterior, ultimum, non autem medium, urgere debeat, ubi unus alterum indicet; Aliquibus affirmantibus; Aliis verò negantibus; Itaque posterior magis recepta est, quamvis prudens praxis in exequendo, circumpecta esse solet, ut ad inanem circuitum vitandum, ab eo, qui sit ultimus unica fiat restitutio. *m*
- 335 Super fructibus medio tempore, ex pecunia soluta investimento, in posteriorem creditorem obventis, sive in eisdem investimento, augmento, vel decremento, sive peremptionis periculo, cadere item solet questio, quæ ex facti qualitate, & circumstantiis determinationem recipit, an scilicet, tanquam speciem, creditor illud investimentum receperit, ad illius restitutionem, tale quale reperitur obligatione restricta; Vel potius obligatio sit quantitatis, quæ ita loco cautionis investita sit, ut hoc secundo casu, omnes fructuum, ac periculi, seu augmenti, & decrementi effectus, ipse creditor sentiat, tanquam dominus, secus autem in primo, in quo ex non scripta æquitate, à fructibus medio tempore iam perceptis, atque anterioris creditoris molestias consumptis excusatur. *n*
- 336 Ille verò, qui vocationem patitur, ubi potissimum per iudicem, cum dicta obligatione, solutio facta sit, ad priora redit iura, suumque reassumit creditum; Questio ne cadente, an priorem quoque reassumat naturam censualem, vel similem quæ fructuum productiva sit, pro ipsorum fructuum cursu, quod varias habet opiniones, variatque recipit distinctiones in sua sede recensitas.
- 337 Anteriori autem, qui in concursu, ut solutio sibi non fieret, affectavit, huiusmodi avocandi facultas, cautione, vel obligatione non obstante, probabiliter deneganda venit. *p*
- 338 Prout longissimi temporis 30. fortius verò 40. annorum decursus, posteriorem creditorem, huiusmodi obligatione, vel cautione non obstante, per quamdam præscriptionis speciem, tutum reddit, ne perpetuo creditores de iure incerti vivere cogantur; Quamvis etenim ejus, qui propriæ obligationis conscius est, perpetua sit mala fides, ex ubique recepta canonica lege, quæ præscriptionis impeditiva est, cum hæredes quoque operabilis, ut in solutionum Rubrica, præscriptionis occasione advertitur; In eo tamen principali debitore procedit, qui alienam rem in manibus habere sciat, adeo, præscriptionis beneficium, à lege inducendum, lucrum de alieno producat; Secus autem ubi diuturna quies, istam in eo credulitatem inducat, quod alii desint creditores anteriores, potissimum dum, non de lucro, sed de damno contendit, ideoque nimia suppetit æquitas, quæ favorem hanc præscriptionem reddit, neque ita odiosa est, ut ea, quæ penam negligentie creditoris cum debitoris lucro redoleat.
- 339 Ubi autem loco solutionis ipsa debitoris bona posteriori assignata, vel adjudicata sint, nulla cadit avocationis questio, cum anteriorem hypothecam habenti, reale, rei persequutum remedium ad ipsam rem attributum sit.

Super debitoris decoctione, vel decocturi qualitate, plures cadunt questiones, pro diversis effectibus, supra ipsam insinuat; Atque ubi ipse debitoris qualitas, illud jam insinuat excludat beneficium, ne ultra quam face-
re potest, conveniri valeat, ipseque ad miserabile cessio-
nis bonorum beneficium recurrat; Sive idem in carcere
detrusus, prævia bonorum indicatione, alimenta petat
à creditoribus, frequentes questiones cadere solent, cer-
tam generalè regulam, ubique practicandam, verè non
recipientes, cum locorum, ac Tribunalium legibus, vel
stylis deferendum sit, pro Tribunalium, vel domiorum
veritate, nimia in hoc diversitate concurrente.

illa verò exorbitans debitoris liberatio per Juristas ad-
mitti solet, quæ ex ejusdem crimine resultet, ob quod
bannum capitale, cum generica bonorum publicatione re-
sultet, undè pro mortuo habendus veniat; Ut scilicet ex
Principis indulgentia priori vitæ civili, non autem priori
fortunæ, vel bonis restitutus, tam in persona, quam in
bonis postea quæsitis, à priorum creditorum molestiis,
tutus maneat, quasi quod tanquam omnino novus, ac
diversus homo, habendus veniat; Id autem asperum est,
atque leguleicum continet rigorem, à naturali ratione,
vel æquitate extraneum, ut crimen, ita criminoso pro-
fit, quod ad hunc effectum per obratum debitorem pos-
set affectari, ideoque delinquendi occasio, vel incitamen-
tum præberi; Nisi facti circumstantiæ, probabilem sug-
gerant rationem, vel æquitatem, quæ absurdi, quod ex
creditorum damno, ac debitoris lucro resultat, rationem
tollat, quia nempe ex ipsis antiquis, ac publicatis bonis,
bene creditoribus consultum sit, adeo, ut scilicet potius lu-
crum, actio, quæ creditoribus adversus reviviscentem
concederetur, produceret, ideoque pro facti qualitate
deciso metienda est.

Reliqua, in hoc adeo vasto gurgite, in quo plus remanet
dicendum, quam dictum sit, studiosius perquirat, &
addat, cum memoriæ imbecillitati, properando, ac in
successivis otii horis, plus non concedatur.

i disc. 35. l. disc. 13. & sub tit. de feud. ad materiam Bul-
le Baronum disc. 73. & seqq. m. disc. 4. cum seqq.
n ibidem proxime præsertim disc. 6. o. eodem disc. 6.
p disc. 23. q. eod. disc. 23. r. disc. 156. tit. de dote.
i disc. 10. t. disc. 27. u. disc. 11. x. eod. disc. 11.
y disc. 12. z. disc. 11. & 13. a. disc. 25.
b disc. 67. c. disc. 31. d. de dote disc. 166. & in aliis eodem
tit. ibi insinuat. e. disc. 5. f. disc. 36.
g disc. 13. & 151. h. disc. 22. i. disc. 36. & 39. l. disc. 147.
m disc. 1. cum seqq. n. eod. disc. 1. cum seqq. & disc. 15. cum
seqq. o. de dote d. sc. 166. ubi concordantes.
p disc. 6. q. disc. 20. r. disc. 39.
f de dote disc. 166. ubi concordantes.
t disc. 14. cum plur. seqq. u. proxime supra. x. disc. 31.
y disc. 1. cum plur. seqq. z. disc. 4. & 32. 34. & 35.
a disc. 4. b. disc. 29. c. disc. 1. & seqq.
c disc. 33. f. disc. 60. & 149. g. disc. 37.
g disc. 42. 137. & seq. i. de his omnibus disc. 12. & 13. &
151. & sub tit. de feud. & sub tit. de Regal. & de emphy-
theus. libidem. m. de his omnibus ad materiam avo-
cationis disc. 52. & seqq. n. disc. 141.
o. de feud. disc. 81. p. disc. 29.

Finis Libri Octavi.

